KURJER WARSZAWSKI

D. 21. Września. — Rok 1837. Czwartek. № 250. Jutro, Ś. Maurycy. Ostatnia Kwadra.

Kommissja Rządowa Spraw Wewnę:, Duch: i Ośw: Publ: mianowała Reienta kancel: ziem: gub: Krakow: Stanisława *Borzęckiego*, Członkiem Rady szczeg: szpitalu w Kielcach; uwolniła zaś P. Fran: *Królikiewicza* od obowiązków Członka Rady szczeg: szpitalu w Radomsku, iako wychodzącego po 2-letniem gorliwie sprawowanem urzędowaniu. — Znawcy schodzą się oglądać wcale nowym sposobem układany Dach cynkowy na kamienicy obok Cerkwi katedralnej, przy ulicy Długiej. Sposób ten ma to w sobie dogodnego, że nigdy nie zacieka, że ordynaryjnego robotnika do krycia potrzebuie, albowiem każdy tak kryć potrafi że robotnicy nic z ogniem na dachu robić nie maiąc, przypadku spalenia obawy niema, że nader prędko bo w iednym dniu znaczną przestrzeń dachu w tym sposobie pokryć można, że dach tego rodzaiu ani pęka na zbytnie zimno lub gorąco powietrza, ani od wiatru tak łatwo zerwanym być nie może, co się często z dachami cynkowemi dotąd zdarzało, nakoniec że w prost do Administratora wyrobów cynku przy ulicy Trębackiej Nr 638 udać się można z rozmiarem dachu swego, a przysłane wprost mieć można iuż do krycia przygotowane blachy cynkowe które pierwszy iakikolwiek rzemieślnik potrafi ułożyć na dachu. Tym sposobem trwałość najzupełniejsza połączona iest z najwyższą iaka dotąd była osiągnięta taniością. — Wczoraj o godz: 7 z rana rozstał się z tym światem Tomasz Damazy *Kalinowski* Obywatel i zasłużony Urzędnik Policyjny, przeżywszy lat 57; pozostałe Dzieci zapraszaią krewnych i przyiacioł na exportacją ciała iutro o godz: 4ej z południa, z domu własnego Nr 1590 przy ulicy Brackiej, na smętarz Sto-Krzyzki. — Szanownym Prenumeratorom na *Szkółkę niedzielną wychodzącą w Lesznie* mam honor donieść, że nadeszły Nra 22, 23, 24, 25, 26, 27, i takowe odebrane być mogą. Księgarnia S. H. *Merzbacha* przyjmuie ieszcze prenumeratę na cały rok w cenie zł. 8. — Księgarz i Antykwarjusz F. *Salzstejn* (młody Gecel), ma zaszczyt donieść Sza: Publiczności, iż pod Nr 2245 przy ulicy Nalewki otworzył Księgarnią składaiącą się z ksiąg w rozmaitych ięzykach i przedmiotach, iakoteż szkolnych, które sprzedaie za pomierną cenę; przytem zamienia lub nabywa od sprzedaiących. — Upoważniony do utrzymywania na stole i stancji uczniów uczęszczaiących do szkół publiczn:, mam honor niniejszem zawiadomić o tem Szanownych Rodziców i Opiekunów, zaręczaiąc za wszelką wygodę, troskliwy dozór i pomoc domową. Mieszkam przy ulicy Krak: Przedm: Nr 392 w zabudowaniach PP. Wizytek obok Gimnazjum gubernjal:. *A. Kowalewski.* — Wczoraj w teatrze Rozmaitości po *Mirandolinie* przywołani JP. *Kudlicz* i JPanna *Daszkiewicz;* a wszyscy (JPani *Kurpińska*, JPanna *Daszkiewicz*, JPP. *Jasiński*, *Szymanowski*, *Panczykowski*) po pierwszem przedstawieniu komedjo-opery *Przykaz.* Jest to wesołe iednoaktowe dziełko, zaleca go przytem piękne tłumaczenie prozy i śpiewek. Zapytano o Tłumacza, (Bezimienny). Muzyka przyiemna, dobrana przez JP. *Damsego.*

Francja. — Zapewniaią, że zaraz po ogłoszeniu rozkazu względem rozwiązania izby Deputowa: nastąpią mianowania nowych Parów. — Z *Achmetem* Beiem iuż od 7miu lat próżne zawieraią się układy. Jeszcze roku 1830 przed przedsięwzięciem wyprawy afrykańskiej wysłano do *Tunetu* Panów *Dobiniosk* i *Żyrardę* celem skłonienia Beia tunetańskiego i *Achmeta* aby Deiowi algierskiemu nie udzielali posiłków przeciw Francuzom; lecz missji udało się tylko zawrzeć przymierze z Beiem tune-

tańskim, zaś co do *Achmeta* ten nigdy o żadnych nie chciał słyszeć układach. — 7go b. m. odbyły się 2 wielkie wyścigi konne na polu marsowem. Nagrodę pierwszą 4 500 fr: wygrała klacz *Lidja* należąca do Lorda *Sejmur*; a o 2gą nagrodę 6,000 fr: żaden z początku się niestawił, później iednak puścił Lord *Sejmur* swoiego konia *Frank*, który też wygrał nagrodę bez żadnego natężenia. — Marszałek *Żerar* w tych dniach spodziewany iest w *Paryżu*. — *Jussuf* Bej znajduie się ciągle w Paryżu, rzecz zatem podobna do prawdy, iż rząd ieszcze spodziewa się traktatu z *Achmetem*. — Korwety *Astrolab* i *Zele* pod rozkazami Kapitanów *Durwil* i *Żaknot* maiące przedsiewziąść podróż na około świata, 7go b. m. odpłynęły z Tulonu. — Francja liczy obecnie 4000 oficerów dymisjonowanych, a iednak pobieraiących tytułem pensji summę 2,800,000 fra:. Prócz tego ieszcze 1583 oficerów z dawnej gwardji królewskiej pobiera 500,000 fr., i 864 żołnierzy Szwajcarskich dymisjonowanych r. 1830 pobiera fr. 120,000. — Gazeta sądowa wychodząca w Paryżu, zawiera długą historją o starozakonnym rabinie *Hittel* i o francuzie, którzy na drodze do Kairu, na fałszywe oskarzenie renegata (dawniej także rabina) przez Gubernatora w *Jambo* zostali wtrąceni do więzienia; tam zostawali przez 42 dni w okowach i męczarniach, aż im się udało przekupić starego turka, który im dostarczył materjałów pismiennych dla zawiadomienia o wszystkiem Konsuła francuzkiego w Kairze. Za pośrednictwem tegoż zostali uwolnieni, a teraz żądany iest zwrot szkody od Gubernatora w Jambo, któremu się podobało zabrać im wszyskie rzeczy.

Hiszpanja. — *Estramadura* i *la Mansza* srogo ucierpiały w teraźniejszej wojnie; Karliści utworzyli tamże iuntę, która dowolnie nakłada na mieszkańców bezprzykładne kontrybucje. — W *Madrycie* biegała wieść, że Ministerstwo spodziewa się interwencji mocarstw zagranicznych. — W ministerstwie wojny panuie nadzwyczajna czynność; Jenerałowie *Narwaez*, *Lopez* i *Alaix* zostali powołani. Wiele też mówią o oddaleniu ze służby kilku innych dowódzców, tyle iest pewnem, że w armji nastąpi nowa organizacja.

Anglja. — Wiadomość o zachorowaniu Lorda *Durham* i o iego zamierzonej podróży do Włoch, iest bezzasadną. — Dzienniki zbiiaią pogłoskę, iakoby Król hanowerski zażądał klejnotów państwa iako prawem dziedzictwa mu należnych. — Admiralicja wysłała oddział żołnierzy marynarskich do wyspy *Ascensjon*, dla zbudowania domu Admirałowi *Eljot* dowódzcy na stacji brazylijsko-afrykańskiej.

Portugalja. — Ciągle smutne są wiadomości z tego kraiu, waśnią się stronnictwa, stolica niespokojna, a nawet mówią że Małżonek Królowej *Donny Marji* iest strzeżony przez dzisiejsze znaczniejsze stronnictwo, aby się nie przyłączył do drugiego.

Niemcy. — Gazeta hamburska zbiia wiadomość, iakoby Następca tronu Hanowerskiego miał wkrótce odbyć operację oftalmiczną. — Król Hanowerski urodził się 5 czerwca 1771, a zatem ma teraz lat 66. Królowa miała poprzednio 2 mężów, a z tych 14 dzieci, z których 7 ieszcze żyie. — Koronacja Cesarza *Austrjackiego* iako Króla *Lombardji* ma nastąpić w sierpniu przyszłego roku. Dwór uda się do *Medyolanu* przez *Tyrol*, a wróci przez *Illirją*. — Z wielu części Niemiec donoszą o gwałtownych i nadzwyczajnych burzach.

Rozmaitości. — Nader awanturnicze przedsięwzięcie zostało zaproponowane przez angielskiego inżyniera, nazwiskiem *Kopet*, który zamyśla zbudować kamienny most z Anglji do Francji przez morze od *Kale* do *Dowru*. Plan iuż iest odrysowany w *Londynie*, a przedsiębierca żąda tylko 1800 miljonów fr.! Gdyby to się nie udało, tedy zamyśla kommunikacją doprowadzić do skutku za pomocą olbrzymiego *tunelu*, maiącego się składać z rur żelaznych po 3 stopy grubości i 18 stóp średnicy, a to wszystko za 1,000,000,000 fr.!!! — *Nowy Alexan-*

der wielki! to iest w grze szachowej. Taki iest tytuł dzieła, w którem wykazane są wszelkie reguły, figle i podejścia, iakiemi musi być obeznany mistrz w grze szachowej ieśli chce zwyciężać. *Alexander* iest najsławniejszym szachistą w Europie, przynajmniej w *Paryżu*, gdzie był założycielem szachowego klubu. Zostaie on w ciągłych związkach prawie ze wszystkiemi znakomitemi szachistámi całego świata. W Azji ma mieć najwięcej satrapów. — Pisma angielskie wspomniały niedawno o polskim Karle Hrabi *Borolowskim* (różnie go nazywaią), iedno z nich z dnia 23 Lipca udziela o nim następuiące bliższe szczegóły: „Żyie obecnie na osobnieniu w wykwintnem wiejskiem mieszkaniu leżącem nad rzeką *Wear* niedaleko *Durham.* Lubo iuż doszedł lat 99, iednakże cieszy się zupełnem zdrowiem, tylko iego siły nieco osłabły. Spodziewać się należy, że przynajmniej ieszcze lat 10 może zostać przy życiu.“ — Nowy dowód potwierdzaiący zdanie biegłych geologów i badaczów starożytności, iż Ameryka w odwiecznych czasach była zamieszkaną przez narody ucywilizowane, które iednak później znikły z iej gruntu skutkiem iakiejkolwiek rewolucji, okazał się niedawno w półnoeno amerykańskiem Hrabstwie *Jeferson.* W tamecznych pięknych lasach odwiecznych na zachodniej stronie rzeki skałowej, odkryto ślady starożytnego miasta, które miało kilka mil obwodu. Jest ono na wpół w ziemi zakopane, a o iego dawnej ludności nie ma nic wiadomego. Jndjanie obecnie zamieszkuiący tę okolicę, iako też ich przodkowie pewno w miastach nie przebywali, gdy tymczasem wzgórza daiące się spostrzegać w *Misuri* i *Jllinois*, a mianowicie owa szczególna budowla: pagórek *Monks*, iasno świadczą, iż zostały wzniesione przez Lud zupełnie się odróżniaiący i daleko oświeceńszy od teraźniejszych Jndjan, a miasto obecnie odkryte składaiące się z cegieł służy za dowód, że ono iest dziełem ludzi obeznanych budownictwem, ułożeniem planu i obwarowaniem. Odrysowano cytadellę, tak iak się ona tam w tej chwili znajduie; obwód iej musiał być bardzo znaczny, mury były wysokie na 5 stóp i regularnie zaopatrzone mocnemi podwalinami, iak to widać przy murach miast dawnych i nowszych. Wnętrze opasane iest na około także murem obronnym 4ma czworograniastemi pagórkami, w korzystnych miejscach wzniesionemi. Jeszcze widzieć można szczątki ulicy i ujście kanału zbudowane z mocnych kamieni. Za miastem leży mnóstwo pagórków od 3 do 26 stóp wysokości, zapewne wzniesionych w iakim celu woiennym. Mury i podwaliny wzniesione są z kamieni mierzących po 23 stóp (?) grubości. Plan miasta wykonany iest podług zasad matematycznych. Spodziewać się należy, że to odkrycie naprowadzi na dalsze, również ciekawe dla badaczy. — Oryginalny Anglik postanowił zmarnować cały swój ogromny maiątek na samych podróżach z Paryża do Buloń i znowu z Buloń do Paryża. (Pewno daleko nie zajedzie). — 17 z m. wyrobnicy zatrudnieni wyrzucaniem piasku z portu *Talbot* w Anglji odkryli zabudowanie, którego dach znajdował się o 12 sążni pod warstwą piasku. Najstarsi z okolicy nie pamiętaią przypadku lub wzmianki, aby morze miało kiedyś tu iaki dom pochłonąć, zdaie się więc, że to zabudowanie iuż od wieków zakopane było w ziemi. — Jeden z bankierów w Buloń otrzymał niedawno list następuiący: „*Ofrtun* 13 czerwca 1837. Szanowny Panie! Wybacz moiej śmiałości że ci przesyłam bilet niniejszy; uczyniłem to tylko dla osiągnienia wiadomości o krążącej tu a nader interesuiącej mnie pogłosce; słyszałem że Anglik został tam skazany na szubienicę, ale zarazem, że mu pozwolono rozdzielić znaczną summę między osób 20 pod warunkiem, aby ci między sobą losowali, a na kogo padnie fatalna kartka, ten w iego miejscu ma się powiesić. Muszę cię przeto zawiadomić, że ieśli rzecz tak się ma istotnie i ieśli liczba ubiegaiących się ieszcze nie iest pełną, tedy ia życzę do niej należeć;

upraszam o kilka wierszy odpisu na mój bilet, gdyż słyszałem, że Pan zobowiązałeś się udzielić konkurentom potrzebną informację. Czekając łaskawej odpowiedzi, zostaię iego najniższym sługą. *Lewis Dawson* czeladnik mularski w Ofrtun." Nie wiadomo czy to przypisać dotkliwej nędzy, czy też głupocie.

PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

Chrystjani Jenerał z Karlsbadu; Czeodaiew Jenerał z Radomia; Małachowska Klem: Hr. z Lubartowa.

DONIESIENIA.

W dniu 7/19 Września r. b. to iest we Wtorek wieczorem o godzinie 7 w przeieździe z ulicy Mostowej na Królewską, wyciągnięto z Bryczki Woreczek płócienny, około 10 garncy maiący, w którym były następuiące rzeczy: Surdut policyjny ciemno zielony, z czerwonym kołnierzem, wypustkami i takąż merynosową podszewką, u którego na prawym rękawie blisko ramienia były 3 dziurki przez mysz zrobione, zacerowane, Spodnie z tegoż sukna z wypustką, Wyciąg oryginalny Obligu przez JW. Komorowskiego Hrabię Macieiowi Ciesielskiemu na Summę złp. 15,000 dnia 28 Kwietnia r. 1816 przed Notarjuszem Engelke wydanego, Księga oryginalna Aktów Stanu Cywilnego Wyznań Mojżeszowych z Gminy Garwolin pro 1835, 1836 i 1837, Książka Magazyn dla Dzieci, na rok 1836. Kto dostrzeże tę zgubę, otrzyma w nagrodę wartość sukien tych od Burmistrza Miasta Garwolina, w Garwolinie.

Obywatel Miasta Białegostoku Nochim Mintz niniejszem objawia, iż maiąc wydane sobie Izbą Cywilną Obwodu Białostockiego pod dniem 3 Augusta 1835 roku za Nr 1382 kaucyjne Swiadectwo, na Summę rubli srebrem 1867, kopieiek 86, o swobodności Kamienicy swej z przyległościami w Mieście Białymstoku pod Nr 553 sytuowanej, powierzył takowe świadectwo Kupcowi M. Brześcia Litewskiego Judelowi Magid przez Dokument Plenipotencyjny daty 16 Decembra 1835 r. sporządzony, a 17 tegoż miesiąca i roku w Aktach Sądu Magistratu Białostockiego za Nr 206 przyznany, w celu przedstawienia onego dla ubezpieczenia Skarbu MONARSZEGO, przy publicznych Licytacjach, na niektóre podrady, postawki i temu podobne przedmioty odbywać się maiących, tenże Plenipotent Judel Magid osobnym Assekuracyjnym Dokumentem daty 17go Decembra 1835 roku w Magistracie Białostockim za Nr 209 przyznanym, zobowiązał się najsolenniej powyższe Swiadectwo w dniu 1 Oktobra 1836 wierzycielowi swemu Mintzowi zwrócić, czyste, żadnemi długami i zaprzeczeniami nie obarczone. Ponieważ nadmieniony Judel Magid nie tylko w terminie, lecz i po onym do dziś dnia powyższego świadectwa Pryncypałowi swemu Mintzowi nie zwraca, a że takowe świadectwo na obezpieczenie Skarbu, nigdzie teraz nie iest przedstawione, albowiem w Senatskich objaśnieniach, żadne po tym świadectwo zaprzeczenie nie okazuie się; przeto na fundamencie exystuiących prawideł pryncypał Mintz publicznie ogłasza, iż wydana przez niego Plenipotencja Magidowi, na przedstawienie powyższego świadectwa pod kaucję z powodu nieakuratności ze strony Magida, zupełnie skasowana zostaie, a dla tego ma zaszczyt upraszać, aby takowe świadectwo, od tegoż Magida, lub od iego Substytentów w żadnych Skarbowych miejscach dla obezpieczenia Skarbu przy licytacjach przyiętem nie było, gdyż w przeciwnym razie wspomniony Mintz Maiątkiem swym odpowiadać nie będzie.

Onegdaj wieczorem podpisany zgubił PULJARES z rachunkami Kupieckiemi i Wexlem na 1000 złp:, przez Kupca z Raczek Dawida Faltz Finkeldiner wydany, daty podług żydowskiego Kalendarza Aw 14, termin oddania na Swięta Roszeszone r. b., z 3 świadków Szymela Kielhona, Jcka Biska i Arona Stejnbergeras z Szak, nie pamiętam którzy dwaj są podpisani; szanownego znalazcę upraszam o złożenie go przy ulicy Franciszkańskiej pod Nr 1816, do Abrama Josela Weber, za nagrodą zł: 10; zawiadamiam przytem, że od dziś dnia Wexel wyżej rzeczony żadnego waloru względem iego nieprawnego posiadacza mieć nie może i niema.—*Hirsz Rosenbaum* z Szak.

Z dnia 29 na 30 Sierpnia r. b. skradzione zostały ze Stadniny w Dobrach Konieckich Obwo: Opoczyńskiego Gubernji Sandomierskiej para KONI szpakowatych to iest Klacz lat 4 i Wałach lat 3, maiące, z cechą na lewem udzie Nałęcz. Ktoby miał o takowych wiadomość, raczy zgłosić się do Wójta Gminy Końskie, o przyzwoite za przytrzymanie ich zapewnia się wynagrodzenie. *Olszewski.*

*** Dziś w Kawiarni Literac: przy ulicy Trębackiej na przeciw domu pod Saturnem, będzie grał KWARTET bez żadnego wymagania od Gości. Przytem dostać można PONCZU GARNUSZKOWEGO.

Dziś rano ciepła stopni 5. Wczoraj w południe 13.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro, *Skryte drzwi. Kłamca prawdomówny.* 2gi raz *Przykaz.*

ORKIESTRA WROCŁA: dziś od godz: 4 do 7 wieczór w Ogro: Unrua; a od 7 do 10 w Hotelu Wileńskim.